

OPINNÄYTETYÖ

Omaehtoinen kulttuuritila osana kaupunkitilaa Yläkulttuuri ry:n strategia 2024-2026

Katariina Nikkilä

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

(240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika

(4/2024)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituottaja

Tekijä: Katariina Nikkilä

Opinnäytetyön nimi: Omaehtoinen kulttuuritila osana kaupunkitilaa – Yläkulttuuri ry:n strategia 2024-2026

Sivumäärä: 29 ja 4 liitesivua

Työn ohjaajat: Johanna Muhonen ja Jari Hoffren

Työn tilaaja: Yläkulttuuri ry

Opinnäytetyöni tilaajana toimivat voittoa tavoittelematon kulttuuriyhdistys Yläkulttuuri ry sekä yhdistyksen ylläpitämä Alakulttuuritalo Kramsu. Yläkulttuuri ry:n ja sen toiminnan taustalla vaikuttavat Yläkulttuurikiska ja myöhemmin perustettu alakulttuuritalo Mäkitorppa, jotka molemmat ovat olleet tärkeitä alakulttuurin ja aktiivisen kansalaisuuden edistäjiä Jyväskylässä. Opinnäytetyössäni tarkastelen kulttuuriyhdistys Yläkulttuuri ry:n toimintaa, kolmannen sektorin järjestötoimintaa, taidelähtöistä kansalaisvaikuttamista sekä osallisuutta.

Kehittämismenetelminä käytin dokumenttianalyysiä, ammattihaastatteluita sekä osallistavaa työpajaa, jotka mahdollistivat toiminnan ja nykytilan kartoittamisen, kehittämistarpeiden ja toimintaympäristön tunnistamisen sekä strategiset suuntaviivat tulevaisuudelle.

Opinnäytetyön lopputuotoksena syntyi yhdistykselle tehty ensimmäinen strategia vuosille 2024-2026. Strategia kartoitti yhdistykselle sen arvot, vision, missio, ydinosuamisen, resurssit, henkilöstöstrategian sekä laatulupauksen sekä tarjoaa kehittämisideoita ja -suosituksia kolmannen sektorin järjestötoiminnan ja taidelähtöisen toiminnan vahvistamiseksi.

Asiasanat: strategia, kulttuurituotanto, järjestötoiminta, yhteissuunnittelu

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Cultural management

Author: Katariina Nikkilä

Title: Cultural space as part of the urban space - Yläkulttuuri ry's strategy 2024-2026

Number of Pages: 29 and 4 attachment pages

Supervisors: Johanna Muhonen and Jari Hoffren

Commissioned by: Yläkulttuuri ry

In my thesis, I examine the activities of the cultural association Yläkulttuuri ry, the activities of third sector organisations, civic engagement and participation in Jyväskylä.

As development methods, I used documentary analysis, professional interviews and a participatory workshop, which enabled me to map previous activities and the current situation, identify the operating environment, development needs and as well as strategic guidelines.

The final product of the thesis was a first strategy for the association for 2024-2026. The strategy identified the association's values, vision, mission, core competencies, resources, human resources strategy and quality promise, and offers development ideas and guidelines to strengthen third sector organisations and arts-based activities. The end result was an attempt to provide an understanding of the importance of these activities and how a cultural space can be part of the urban space.

Keywords: strategy, cultural production, organizational activities, communal development

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	5
2	YLÄKULTTUURI	6
	2.1 Yläkulttuurikiska – omaehtoisen agendan synty	6
	2.2 Kulttuuri- ja kansalaistalo Mäkitorppa	6
3	TILAAJAN ESITTELY / YLÄKULTTUURI RY	8
	3.1 Alakulttuuritalo Kramsu	8
4	KULTTUURIPOLIITTINEN OSALLISUUS	10
5	STRATEGIA	12
	5.1 Kolmannen sektorin strategia	12
	5.2 Srategiaprosessi.....	13
6	KEHITTÄMISMENETELMÄT	14
	6.1 Osallistava työpaja	14
	6.2 Haastattelut	14
	6.3 Dokumenttianalyysi	15
7	ANALYYSI	16
	7.1 Osallistava työpaja	16
	7.2 Haastattelut	20
8	YHTEENVETO.....	23
	8.1 Käytettyjen kehittämismenetelmien rajoitteet	24
9	YLÄKULTTUURI RY:N STRATEGIA.....	25
10	LOPUKSI.....	28
	LÄHTEET	29
	LIITE 1	30
	LIITE 2	31

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tilaajana toimivat voittoa tavoittelematon kulttuuriyhdistys Yläkulttuuri ry sekä yhdistyksen ylläpitämä Alakulttuuritalo Kramsu. Yhdistyksen tarve linkittyy vahvasti toimintaympäristön muutoksiin Jyväskylässä sekä kulttuuritoiminnan näkyvyyteen sekä aktiivisuuteen. Kuinka Yläkulttuuri ry näkyy kaupunkitilassa? Kuinka kulttuuritila voi toimia forumina aktiivisen kansalaisuuden ja yhteisön osallistumisen edistämiseksi? Entä miten kaupunkisuunnittelussa voitaisiin luoda marginaalitoiminnalle toimintaedellytyksiä? Nämä kysymykset avaavat laajemmin sitä, miten Yläkulttuuri ry:n kaltainen toimija ja kulttuuritila vaikuttavat kaupunkitilaan ja yhteisöön sekä miten kaupungin suunnittelu voi tukea näiden toimijoiden toimintaa ja niiden tarjoamien tilojen käyttöä.

Opinnäytetyöni tavoitteena on tehdä yhdistykselle räätälöity strategia vuodelle 2024-2026, joka kartoittaa Yläkulttuuri ry:n arvot, vision, strategiset linjaukset ja kulttuurisen merkityksen yhdistyksen hallitukselle sekä sidosryhmille. Strategia toimii työkaluna toiminnan rakentamiselle ja kehittämiselle kolmen vuoden aikana.

Aloitin vapaaehtoisena Yläkulttuurikiskalla sekä myöhemmin Yläkulttuuri ry:n toiminnan alkaessa Kulttuuri- ja kansalaistalo Mäkitorpalla. Olen ollut toiminnassa mukana yhtäjaksoisesti tähän päivään saakka ja hyvin monipuolisissa rooleissa. Aktiivinen roolini Yläkulttuuri ry:n ja Yläkulttuurikiskalla on mahdollistanut pääsyn opinnäytetyötäni tukevaan tietoaaineistoon kuten pöytäkirjoihin ja toimintasuunnitelmiin usean vuoden ajalta. Nykyisenä aktiivisena osallistujana suhteeni Yläkulttuuri ry:hyn ei ole neutraali. Olen kuitenkin pyrkinyt huomioimaan mahdolliset vaikuttavat tekijät kehittämismenetelmien valinnassa ja ohjauksessa.

2 YLÄKULTTUURI

2.1 Yläkulttuurikiska – omaehtoisen agendan synty

Yläkulttuuri ry:n tämän hetkisen toiminnan ymmärtäminen vaatii syvällistä ymmärrystä ajasta ennen yhdistyksen perustamista. Vuonna 2019 Jyväskylän keskustaan perustettiin alakulttuuria edustava Yläkulttuurikiska muun muassa Litku Klemetin, Emilia Sippalan, Ella Valkolan ja paikallisen indie levy-yhtiö Luova Recordsin toimesta. Aktiivisista tekijätyypeistä syntyi Luova Production Osk. Tämä osuuskuntana toimiva alle 16 neliön kivijalkakauppa edusti suomalaisen musiikkialan indie- ja marginaali -artisteja, paikallisia käsityöntekijöitä sekä taiteilijoita. Kioskin alakerta toimi Luova Recordsin varastona sekä toimistona. Kierreportaiden päälle asennettiin puinen lava, joka mahdollisti pienet näyteikkunakeikat. Keikoilla nähtiin mm. Litku Klemetin sekä Itä-Hollola Installaatiostakin tutun Robert Ensiö Niemistön soolo-keikkoja (Peltonen, 2019). ”Jo tällöin ajatuksissa oli tila, joka voisi toimia vapaana kulttuuritilana.” (Klemetti, 2024). Tämä rehevä väripilkku katukuvassa sai liikkeelle alakulttuuria edustavan aallon Jyväskylän kulttuurikenttään.

2.2 Kulttuuri- ja kansalaistalo Mäkitorppa

Vuonna 2020 Yläkulttuurikiska joutui lopettamaan toimintansa COVID-19-pandemian epäsuorien vaikutusten myötä. Toiminnan innoittamana kuitenkin osa tekijöistä sekä sen lähipiiristä perusti yhdistyksen nimeltä Yläkulttuuri ry, jotta isommat tilat saatiin Jyväskylän Mäkimatista, Pitkäkatu 25 pihapiiristä alakulttuuri-marginaalitoimintaan käyttöön. Yhdistyksen perustajajäsenten unelmana oli vapaa kulttuuritila, joka mahdollistaisi matalan kynnyksen tapahtumia, työpajoja ja taidetta –ihmisiltä ihmisille (Klemetti, 2024). Tila toimi vuotena 2020-2022 nimellä Alakulttuuritalo Mäkitorppa ja vuodesta 2022, syksyyn 2023 nimellä Kulttuuri- ja kansalaistalo Mäkitorppa. Yhdistys perusti tiloihin Vapaa Gallerian, joka tuki paikallisia aloittelevia tai jo pitkään kentällä työskenteleviä taiteilijoita sekä vuokrasi tiloja eteenpäin yksityishenkilöille ja yhteisöille. Yläkulttuuri ry ja muut paikalliset toimijat kuten muun muassa Kansankeittiö Teijän keittiö, DJ Jese, Aamu ry, Radikaalit ristipistot, Jyväskylän Yliopiston ainejärjestöt, Elokapina, SADE ry, kulttuuriyhdistys TUFF!, Yläkaupungin Yö ja Punk piknik ehtivät kolmen toimintakauden aikana järjestämään lukuisia tapahtumia, keikkoja ja taideiltoja. (Toimintakertomus 2020-2023). Ajatus, siitä, että Jyväskylässä pitäisi olla tämänlainen vapaa kulttuuritila nousi Mara Balls -yhtyeen solistin Maria Mattilan aikoinaan perustamasta Keltaisesta talosta. Vastaavanlaisia tiloja löytyy Suomesta useita, joista muutamana esimerkkinä ovat Oranssi Ry:n tilat ja toiminta Uudellamaalla, Pirkanmaalla Hirvitalo, Onkiniemi

ateljee ja Pyynikin aikamatkat sekä Koko kylän piha ja Keski-Suomessa Taidekeskus Haihatus.

Vuoden 2021 lopulla Jyväskylän kaupunki järjesti kumppanuushaun, jonka myötä kumppaniksi valikoitui T&J Partners Oy. Kaavan saatua lainvoiman kaupungin tavoitteena oli myydä tontti rakennuksineen valitulle kumppanille. Pitkäkatu 25 kaavamuutokseen kuului Mäkitorpan lisäksi Mäkitytä ja Pitkäkadun kukkatalo. Tiloissa toimi paikallisia käsityöntekijöitä sekä yhdistyksiä. Kansalaisvaikuttamisen myötä kaavamuutosta lykättiin, mutta lopulta kansalaisten mielenosoituksista sekä Pitkäkatu 25:n kulttuurimiljöön kuuluu kansalaisille -adressista huolimatta, kaavamuutoshanke meni läpi kaupunginvaltuustossa. Vanhan Mäkitorpan alueen kaavamuutoshanke meni alkuvuodesta 2023 lopulliseen käsittelyyn ja tämän myötä Mäkitorpan vuokrasopimus kaupungin puolelta irtisanottiin 31.8.2023. Myöhemmin tontin toimijat teettivät hinta-arvion, joka oli 1,3 miljoonaa euroa. Jyväskylän kaupunki myi Pitkäkatu 25 tontin 500 000 eurolla. (Pitkäkatu 25, addressi 2023.)

3 TILAAJAN ESITTELY / YLÄKULTTUURI RY

Yhdistyksen valttikorttina on ollut avoimuus, mikä näkyy siinä, että saman katon alle mahtuu useampi eri taiteenlajeja edustavia yksilöitä ja yhteisöjä. Yläkulttuuri ry yhdistyksenä ei sitoudu edustamaan vain yhtä taiteenalaa, mikä mahdollistaa monimuotoisen toiminnan. Riskinä on kuitenkin, se että toiminta jää epäselväksi ja sen sanoma hukkuu. Kuka Yläkulttuuri oikein on?

Yläkulttuuri ry on vuoden 2024 toimintasuunnitelmassaan määritellyt toiminnan tarkoituksiksi voittoa tavoittelematta edistää matalan kynnyksen kansalais- ja kulttuuritoimintaa Jyväskylässä sekä kannustaa kaikenlaisia ihmisiä toimijuuteen ja yhteisöllisyyteen ja täten ehkäistä syrjäytymistä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi Yläkulttuuri ry pitää yllä matalan kynnyksen periaatteella toimivaa vapaata kulttuuri- ja kansalaistilaa Kramsunkadulla, joka avattiin syyskuussa 2023.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Yläkulttuuri ry:

- ... perustaa ja pitää yllä matalan kynnyksen periaatteella toimivaa vapaata kulttuuritilaa
- ... tarjoaa ihmisille mahdollisuuden käyttää kulttuuritilaa kohtaamis- ja tapahtumapaikkana
- ... yhdistys järjestää myös omia tapahtumiaan
- ... luo epäkaupallisen kohtaamispaikan ihmisille
- ... ankkuroi tekijöitä Jyväskylään

(Toimintasuunnitelma, Yläkulttuuri ry:n säännöt 2024)

3.1 Alakulttuuritalo Kramsu

Kaavamuutoksen myötä yhdistys lähti etsimään uusia tiloja itselleen ja lopulta löysi nykyisen tilan Kramsunkadulta, aivan Jyväskylän keskustan tuntumasta. Uusi alakulttuuritalo Kramsu otettiin käyttöön Yläkulttuuri ry:n toimesta ja tilapalveluiden ja Jyväskylän kaupungin kanssa solmittiin sopimus 1.9.2023 alkaen. Yli 300 neliön rakennus, isolla pihalla oli toiminut alun perin nuorten kuntoutuskotina, mutta viimeisten vuosien aikana se oli seisonut tyhjillään. Päävuokralaisena toimiva yhdistys vuokraa tilassa olevia huoneita kolmannen sektorin taiteilijoille ja toimijoille. Myös osa Pitkäkatu 25:n tontin toimijoista siirtyivät Kramsunkadulle. Alivuokraajien lisäksi yhdistys vuokraa tiloja ulos yksityiseen käyttöön sekä yleisötilaisuuksiin, samaan

henkeen kuin Pitkäkatu 25:ssa. Tilankäyttäjinä on ollut jo paikallisia ja kansainvälisiä yhteisöjä ja yksityishenkilöitä.

Tilakeskeisyys on ollut yhdistykselle yksi tärkeimmistä, toimintaa ohjaavista tekijöistä. Jotta tila on saatu vuokrattua, on Jyväskylän kaupunki myöntänyt 13 000e avustuksen, joka kattaa osan Kramsun vuokramenoista. Tämänlainen kaupungin puolesta huomioitu taloudellinen tuki on merkittävä tuki yhdistyksen kannalta, sekä myös kansalaisaloitteellisesta näkökulmasta (Tapio, Wevelsiep, Faehle, 2022). Yhdistyksen ylläpitämä Alakulttuuritalo Kramsu on suhteellisen uusi Jyväskylän kulttuurikentällä ja talo on kooltaan lähes neljä kertaa isompi, kuin edeltäjänsä ja sen mukana tulee uudenlainen ja isompi toimintaympäristö.

Yläkulttuuri Ry:n toiminnassa on alusta saakka ollut viitteitä ennenkaikkea kolmannen sektorin järjestötoiminnasta ja osallisuudesta ”Pihapiirin (Pitkäkatu 25) vuokralaisina toimii monipuolinen joukko kulttuurin- ja taiteentekijöitä, joista osa on toiminut alueella yli kolmekymmentä vuotta. Toimijat ja tilat tarjoavat mahdollisuuden niin yksilöille kuin yhteisöille toteuttaa, kehittää ja luoda tasokasta kulttuuri- sekä taidetoimintaa. Toiminnot tarjoavat matalan kynnyksen mahdollisuuksia (niin taloudellisesti kuin henkisesti) itsensä toteuttamiselle sekä sosiaaliselle kanssakäymiselle aina nuorista iäkkäämpiin ikäluokkiin ja kaikki sopuisasti saman pihapiirin katveessa. Eri harrastusryhmiin ja tapahtumiin osallistui laaja joukko eri ikäisiä kaupunkilaisia, joiden hyvinvointiin nämä mahdollisuudet vaikuttavat myös positiivisesti.” (Pitkäkatu 25, addressi 2023).

4 KULTTUURIPOLIITTINEN OSALLISUUS

Opinnäytteen osalta kolmannen sektorin järjestötoiminta ja kansalaisvaikuttaminen, omaehtoisuus ja osallisuus ovat keskiössä.

Jutta Virolainen kuvaa *Kulttuuripoliittinen näkökulma osallistumiseen* -artikkelissa osallistumista seuraavanlaisesti: ”Kulttuuriin osallistumista kuvaava käsitteistö on kirjavaa ja monitulkintaista. Osallistumisen ja osallisuuden käsitteitä käytetään usein toistensa synonyymeinä, ja niihin liittyy lisäksi joukko muita käsitteitä, kuten taiteen ja kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus, osallistuminen kulttuuriaktiviteetteihin, kulttuurin harrastaminen, taide- ja kulttuurilaitoksissa käyminen tai kulttuuripalvelujen käyttäminen. (Matthies 2013, 12.)” Osallistumisen ja osallisuuden edistäminen on asetettu keskeisissä kulttuuripoliittisissa dokumenteissa yhdeksi toiminnan kärkitavoitteeksi (Virolainen, 2015).

”Osallisuuden käsitteellä kuvataan usein yhteisöllisyyttä, kuulumista sekä osallistumista yhteisön tai yhteiskunnan toimintaan. Osallistumiseen verrattuna osallisuuden kokemus on jotain syvempää ja siihen liittyy myös oman toimijuuden kokemus.” (Virolainen, 2015.)

Tuuli Hongisto viittaa *Kulttuurin hyvinvointivaikutukset ja kulttuurinen pääoma opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripoliittikan strategiassa 2025* -katsauksessa näin: ”Kaikilla ihmisillä tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet kulttuuriin, eli jokaisella tulisi olla mahdollisuus käyttää kulttuuripalveluja, osallistua kulttuurin kokemiseen ja tekemiseen sekä kehittää itseään (Lahtinen, Jakonen & Sokka, 2017.)” Katsauksessa kerrotaan kulttuurin kokemisen ja tekemisen vaikuttavan myönteisesti yksilön ja ryhmien hyvinvointiin. Tämän vuoksi tulisi kulttuurin tekijyyttä tarkastella myös tästä näkökulmasta. (Hongisto, 2023.)

Opinnäytetyöni tietopohjana on Jyväskylän kaupungin kulttuuribarometri vuodelta 2022. Tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelujen toimeksiantosta. ”Tutkimuksen tavoitteena on selvittää jyvaskyläläisten kulttuuripalvelujen käyttöön liittyviä asioita sekä mielipiteitä ja toivomuksia Jyväskylän kulttuuripalveluista ja -tapahtumista.” (Tietoykkönen Oy, 2022). Päätuloksissa ja yhteenvedossa ilmeni, että Valtaosa vastaajista kokee (82%), että kulttuuri ja taide lisäävät heidän hyvinvointiaan. Suurimmiksi esteiksi kulttuuripalvelujen käytölle ja/tai kulttuurin harrastamiselle koetaan ajanpuute (53%) sekä rahan puute (45%). Kaksi vastaajaa viidestä kokee tiedon puutteen esteeksi tai kulttuuripalvelujen käyttöä vähentäväksi tekijäksi (40%). Tutkimuksessa kysyttiin muun muassa mitä

henkilökohtaisesti tärkeää kulttuuritarjontaa Jyväskylästä puuttuu ja vastauksia tuli useita, joista opinnäytetyöni kannalta oleellisimmat olivat *Ruohonjuuritoimintaa kaupungin tuke-
mana, Marginaalimusiikkia, Harrastetiloja kulttuurin tekemiseen ja harjoitteluun ja esittämi-
seen (esim. teatteriryhmät, kuorot, jne.) ja Esiintymistilat.* (Tietoykkönen Oy, 2022.)

5 STRATEGIA

Strategiasta on useita erilaisia käsityksiä, mutta se kuitenkin useimmiten määritellään joukoksi valintoja, toimintaa ja keinoja, joilla päästään asetettuun tavoitteisiin tai päämäärään (LATO Leadership, 2023). Strateginen johtaminen on tarpeellinen taideorganisaatioidemme ja projektiemme selviytymisen, ja kestävän tulevaisuuden kannalta. Erityisesti taiteen strategisessa johtamisessa keskitytään saavuttamaan paras tasapaino ja yhteensopivuus taideorganisaation innovatiivisten ja luovien ominaisuuksien sekä ulkoisessa ympäristössä tapahtuvien jatkuvien muutosten välillä. (Varbanova, 2013.)

5.1 Kolmannen sektorin strategia

Toteutan pidempiaikaisen suunnitelman eli strategian vuodelle 2024-2026 Yläkulttuuri ry:lle, sillä toimintaympäristö muuttuu ja käytännön toimenpiteet vaativat kehittämistä. Strategian tarve korostui myös siitä syystä, että vastaavaa strategiaa ei ollut aiemmin laadittu. Yhdistyksen toimintaa ohjaa sen oma visio, toiminnan voimavarat ja tavoitteet sekä mitä halutaan saavuttaa – ja millä keinoin (Heikkala, Krook, Pekkarinen, 2014). Strategia pyrkii tukemaan toiminnalle jo nousseita toimintatapoja sekä rakentamaan kokonaiskuvaa muun muassa siitä, miten Yläkulttuuri ry näkyy kaupunkitilassa ja miten kulttuuritila voi toimia foorumina aktiivisen kansalaisuuden ja yhteisön osallistumisen edistämiseksi. Pyrin soveltamaan strategian reunaehtoja kolmannen sektorin kulttuuriyhdistykselle sopiviksi kehittämismenetelmien kautta nousseiden teemojen kautta.

Strategiaan koostetaan yhdistyksen

- Arvot
- Missio
- Visio
- Ydinosaaminen
- Resurssit
- Henkilöstöstrategia
- Laatulupaus
- Painopistealueet

Yhdistys on tähän asti toiminut vuosittaisilla toimintasuunnitelmilla, jotka on laadittu aina edellisen vuoden lopussa, yhdistyskentälle tyypilliseen tapaan. Strategia eroaa toimintasuunnitelmista siten, että: ”Tyypillisesti strategian sisältö pyritään tiivistämään ylätasolla muutama valintaan tai teemaan ja niiden alla luetellaan keskeiset avainhankkeet ja tavoitteet. Toimintasuunnitelma on organisaatioiden tavoite- ja toimenpideohjelma, jonka sisällöt laaditaan vastuu- ja tulosalueittain.” (LATO Leadership, 2023). Strategia on siis ylätasolla tehty suunnitelma, joka kattaa isommat linjaukset, avainhankkeet ja teemat. Vuosittaisella tasolla tehdyt toimintasuunnitelmat tukevat strategiaa taas konkreettisimmilla toimenpiteillä. (LATO Leadership, 2023.) Tässä kaikessa yhdistykselle tehdyn pidempiaikaisen suunnitelman on siis tarkoitus olla apuna, ennen kaikkea omaehtoisesti.

5.2 Srategiaprosessi

Osa tavoitteellisen suunnitelman toteuttamista on tehdä alustava suunnitelma, joka pitää sisällään aineistokeruu- ja pohjatietosuunnitelman, osallistujat, aikataulutuksen, menetelmien valinnan, toteutuksen sekä strategiaprosessin etenemisen. Strategian työskentelyvaiheet viedään osaksi hallituksen kuukausikokouksia sekä WhatsApp -viestiryhmää. Suunnittelu- ja toteutusvaiheen lisäksi työskentelyssä on tärkeä, että asetettuihin tavoitteisiin palataan säännöllisesti ja niiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan (Heikkala, Krook, Pekkarinen, 2014).

6 KEHITTÄMISMENETELMÄT

6.1 Osallistava työpaja

Toteutan yhtenä opinnäytetyöni kehittämismenetelmänä Yläkulttuuri ry:n hallitukselle osallistavan työpajan. Työpajan tavoitteena on ideoida ja rakentaa Yläkulttuuri ry:lle strategia vuodelle 2024-2026. Osallistava työpaja rakennetaan vapaamuotoiseen ja rentoon asetelmaan, jossa ohjaavien kysymysten sekä skenaarioajattelun avulla tuodaan hallituksen jäsenien eri näkökulmia esiin (Näe, koe, tee, 2014). Työpajassa käytän Brainstorming -työkalua, SWOT-analyysia sekä pienryhmätyöskentelyä.

Brainstorming ”Ideariihi” -työkalu on jaettu neljään eri osioon, joita ovat ongelman asettaminen ja rajaaminen, ideointivaihe, arviointivaihe sekä valintavaihe. Ideariihin vahvuutena on oppia uusia tapoja lähestyä asiaa sekä ideoiden runsaus. (Innokylä, 2024.) Työkalu tukee strategisen työskentelyn lisäksi avointa ja innostavaa yhteisideointia.

Osallistava työpaja toteutetaan paikan päällä ja se rakennetaan kahteen osaan sähköisen Padlet -alustan kautta. Ensimmäisessä osiossa kartoitetaan nykytilannetta SWOT-analyysin avulla. SWOT -analyysi on menetelmä, jonka avulla kartoitetaan sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia, sekä ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia (Varbanova, 2013). Toisessa osiossa päästään itse strategiaosuuteen, joka koostuu sille ominaisista sisällöistä. Nämä yläotsikot ovat mainittu edeltävässä strategia -kappaleessa. Pääroolina olen fasilitoija ja ohjaaja, mutta osallistun myös omalta osaltani strategian rakentamiseen. Työpajan lopuksi kerään osallistujilta palautteen, suullisesti sekä sähköisesti Padlet -alustaan.

6.2 Haastattelut

Asiantuntijahaastatteluilla selvitetään Yläkulttuuri ry:n kannalta tärkeiden toimijoiden, julkisen sektorin sekä vapaan kentän tilannetta. Kulttuuritila osana kaupunkitilaa tarkoittaa, että Yläkulttuuri ry ei toimi kaupungissa yksin. Ympärillä on verkostoja, jotka ovat osa kulttuurikenttää. Julkisen ja kolmannen sektorin näkökulma on muun muassa siksi tässä opinnäytetyössä oleellinen osa strategian rakentamista. Haastattelun kysymykset laaditaan yksilöllisesti, jokaisen kolmen haastateltavan teemoihin sopiviksi.

Haastateltavana on Litku Klemetti -bändistä tuttu solisti Sanna Klemetti, joka on ollut perustamassa Yläkulttuuri ry yhdistystä. Haastattelun teemoina ovat Yläkulttuurin synty, alakulttuurin merkitys sekä taidelähtöinen omaehtoisuus. Mitä edellä mainitut teemat tarkoittavat ruohonjuuritason tekijän näkökulmasta ja minkä takia Yläkulttuuri ry:n kaltainen toiminta on Jyväskylän tai Suomen mittakaavalla tärkeää?

Haastattelen Jyväskylän kaupungin suunnittelija Riikka Polsoa, jonka vastuualuetta ovat kulttuuri- ja kansalaistoiminnan kumppanuussopimukset, avustukset ja yhteistyö taiteen vapaan kentän kanssa. Haastattelulla kartoitetaan Jyväskylän kaupunkistrategian 2022-2025 painopisteet sekä keskustellaan julkisen ja kolmannen sektorin mahdollisista yhteistyömahdollisuuksista.

Kolmantena haastateltavana on Mari Hautala, Jyväskylän taiteen vapaan kentän puheenjohtaja. Hautalan kanssa keskustellaan kolmannen sektorin toimintatavoista ja tulevaisuuden näkymistä, jotta voidaan kartoittaa yhdistyksen strategialle olennaisia huomioita.

6.3 Dokumenttianalyysi

Dokumenttianalyysi tuo tähän opinnäytetyöhön laajempaa kuvaa yhdistyksen toiminnasta, kun tarkastellaan vuosien varrelta toimintasuunnitelmia ja yhdistyksen sääntöjä. Kulttuurikentän toimintaympäristöstä rakennetaan kokonaiskuvaa, tarkastelemalla Jyväskylän kaupungin kulttuurisuunnitelmaa 2022-2025 sekä valtakunnallista kulttuuri- ja tilabarometriä.

7 ANALYYSI

Analyysi -osiossa käydään läpi osallistavan työpajan sekä haastatteluiden tulokset.

7.1 Osallistava työpaja

Järjestin keskiviikkona 18.3. Alakulttuuritalo Kramsulla Yläkulttuuri ry:n hallitukselle osallistavan työpajan. 1,5 tuntiseen työpajaan osallistui kaikki hallituksen jäsenet, joita vuoden 2024 toimintakautena on yhteensä yhdeksän henkilöä sekä yksi varajäsen. Osa hallituksen jäsenistä osallistui etäyhteyksin Teams:n kautta.

Työpaja alkoi luontevasti työpajakokonaisuuden esittelyllä sekä yhteisellä SWOT -analyysillä nykytilanteen tarkastelulla. SWOT -analyysi auttaa nykytilanteen kartoittamisessa ja on usein avuksi pitkäaikaisen tulevaisuuden suunnitelman laatimisessa. (Varbanova, 2012). Analyysiin kuuluu yhdistyksen vahvuudet ja heikkoudet sekä ulkoisen ympäristön mahdollisuudet ja uhat (Kuva 1).

SWOT -analyysi nykytilanteen tarkasteluna

Yhdistyksen vahvuudet?	Yhdistyksen heikkoudet?	Ulkoisen ympäristön mahdollisuudet?	Ulkoisen ympäristön uhat?
Intohimoisia "rakkaudesta lajiin" -tyyppisiä mukana	Ei palkattua työvoimaa.	Erilaisten yhteisöjen muodostuminen Alakulttuuritalo Kramsun ympärille esim. Surukivi kollektiivi	Yhdistys ei saa rahoitusta
Ainoa voittoa tavoittelematon esiintymispaikka Jyväskylässä.	Rajalliset voimavarat / resurssit	Rahoitus	Kaupungin toiminta-avustus loppuu kokonaan.
Yhteistyötä tehdään	Organisointi ja ajanhallinta haasteet?	Yhteistyö eri tahojen kanssa	Kramsun kokonaistilavuokra kallistuu paljon.
Hyvä ilmapiiri	Epäselvyyttä hallituksen sisäisistä työtehtävistä	Resurssit, kuten jäsenistö ja potentiaaliset vapaaehtoiset	Vanha talo vaatii jatkuvasti korjauksia ja remontteja
Voi olla oma itsensä	Vapaaehtoisuus	Vaikka hallituslaisilla ei olisi aikaa/jaksamista järjestää tapahtumia, ulkoisten vuokrausten ja yhteistöiden kautta Kramsulla tapahtuu	Kaupungin rajoitukset ja byrokratia
Tarjoaa edullisia työtiloja taiteilijoille ja harrastelijoille.	Resurssit	Kramsun tilat luo mahdollisuuksia ulkopuolisille toimijoille. Tätä tulee vahvistaa entisestään (tunnettuus).	Muuttuva työympäristö
Mahdollistaa hyvin erilaista toimintaa! - "Kramsusta on moneksi"		Toimivat yhteistyötahot esim. Surukivi-kollektiivi	Riippuvuus ulkopuolisista rahoituksista
Monipuolinen osaaminen			
Joustava, ketterä ja itseohjautuva yhdistys			
Yhdistyksellä on kertynyt pieni historia ja yhteisö lyhyessä ajassa: Yläkulttuurikiska, Mäkitorppa, Kramsu			
Kramsun tilat			
Suomen laajuudessa yksi merkittävistä diy-keikkapaikoista			
Yhdistyksen hallituksen koko on maksimaalinen			

Kuva 1: Osallistava työpaja, Padlet 2024

Yhdistyksen vahvuuksina nähtiin *yhdistystoiminta, tilakeskeisyys ja yhteistyö*. Hallituksen sisällä on *''intoshimoisia rakkaudesta lajiin''* -tyyppisiä mukana, hyvä ilmapiiri sekä mahdollisuus olla oma itsensä. Joustava, itseohjautuvaja ketterä yhdistys, jonka hallituksen koko on maksimaalinen nähtiin vahvuutena.

Tilakeskeisyydessä huomioitiin *Kramsun saavutettavat tilat ja niiden tarjoaminen edullisina työtiloina taiteilijoille ja harrastelijoille, ainoa voittoa tavoittelematon diy -keikkapaikka Jyväskylässä, sekä sen merkittävyys Suomen laajuisesti*. Tätä perusteltiin muun muassa sillä, että tiloja vuokrataan pääsääntöisesti keikkakäyttöön paikallisille ja kansainvälisille bändeille ja artisteille. Tila on ollut oman toiminnan yksi tärkeimmistä mahdollistajista ja se mahdollistaa myös muiden toimijoiden toiminnan. Vaikka tila nähdään ennen kaikkea vahvuutena, on huomioitava, että osa yhdistyksen resursseista menee kiinteistön huollossa- ja ylläpitoon. *Yhteistyön tekeminen* nähtiin analyysissä tärkeänä vahvuutena, mikä korreloi vahvasti ulkoisen ympäristön mahdollisuuksien kanssa. (Kuva 1).

Yhdistyksen heikkouksina nähtiin *rajalliset resurssit ja voimavarat*, sillä yhdistyksellä ei ole palkattua työvoimaa. Ulkoisen ympäristön vahvuutena nähtiin taas resurssit, joita ovat *jäsenistö, potentiaaliset vapaaehtoiset ja yhteisöt, jotka ovat muodostuneet Alakulttuuritalo Kramsun ympärille*. Nämä yhteisöt järjestävät tapahtumia ja tuottavat toimintaa, vaikka hallituksen sisällä olisi resurssipulaa. Ulkoisina uhkina nähtiin *Alakulttuuritalo Kramsun vuokran kallistuminen ja riippuvuus ulkoisista rahoituksista sekä tähän liittyen Jyväskylän kaupungin toiminta-avustuksen loppuminen*.

Työpajan toinen osuus koostui itse strategiaosuudesta, joihin kuului arvojen, mission, vision, ydinosaamisen, resurssien, henkilöstöstrategian ja laatulupauksen määrittäminen. (Kuva 2).

Arvot	Missio	Visio	Ydinosaminen	Resurssit	Henkilöstrategia	Laatuluopus
<p>Mitä keskeisiä periaatteita Yläkulttuuri ry:llä? Mitkä ovat Yläkulttuuri ry:n arvot?</p> <p>Yhdistyksen tarkoituksena on edistää matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa sekä kannustaa kaikenlaisia ihmisiä toimijuuteen ja yhteisöllisyyteen.</p> <p>Yhdistyksen tarkoituksena on voittaa tavoittelematta edistää matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa Jyväskylässä sekä kannustaa kaikenlaisia ihmisiä toimijuuteen ja yhteisöllisyyteen ja näin ehkäistä syrjäytymistä.</p> <p>Tarkoituksena toteuttaa toimivia periaatteilla toimivaa vapaaehtoista kulttuuritoimintaa - Tarjoaa ihmisille mahdollisuuden käyttää kulttuuritaitoaan kohtaus- ja tapahtumapaikkana - Yhdistys järjestää myös omia tapahtumiaan - Luo epäkaupallisen kohtauspaikan ihmisille - Ankkuroi tekijöitä Jyväskylään</p> <p>Yhdenvertaisuus</p> <p>Kestävä kehitys</p> <p>Tasa-arvo</p> <p>Taide ja kulttuuri itseisarvona</p> <p>Turvallisempi tila</p> <p>Yksilöllisyys</p> <p>Saavutettavuus</p> <p>Yhteisöllisyys</p> <p>Eettinen toiminta</p>	<p>Mikä Yläkulttuuri ry on ja mitä se tekee? Mikä on yhdistyksen toiminnan tärkein tehtävä? Missio ja osaamisstrategia?</p> <p>Ylläpitää epäkaupallista esilyntymistä.</p> <p>Alakulttuuriyhdistys.</p> <p>Tarjota saavutettavilla tiloilla kulttuuritoimijoille</p> <p>Ylläpitää matalan kynnyksen vapaata kulttuuritilaa.</p> <p>Luo ja ylläpitää turvallista ja saavutettavaa tilaa ihmisille tulla yhteen/kokoontua ja päästä toteuttamaan ideoitaan kulttuurin parissa.</p> <p>Tarjoaa edullisia tiloja vuokratavaksi</p> <p>Tarjota paikallisia ihmisille tila ilmaista itseään</p> <p>inspiroida ihmisiä toimijuuteen</p> <p>Edustaa alakulttuuria, kansalaisoimintaa ja omaehtoisuutta</p> <p>Tuoda yhteen tekijöitä ja kävijöitä taiteen kautta</p> <p>Matalan kynnyksen osallistumisen mahdollistaminen ja tukeminen</p> <p>taidelähtöisen toiminnan edistäminen ja mahdollistaminen</p> <p>Matalan kynnyksen, "ruohonjuuritason" toiminnan mahdollistaminen</p> <p>Jyväskylän kulttuurikentän rikastaminen</p>	<p>Mikä on Yläkulttuuri ry:n visio eli mitä se tarkoittaa? Tulevaisuuden kuva ja tavoitteet? Missä yhdistys on ensi vuonna? Miten vuoden päätös? Minkälaisia YPPER ihania unelmia hallituksen jäsenillä on toiminnan suhteen? Be bold!</p> <p>Tuoda eri taustoista tulevia ihmisiä yhteen kulttuurin kautta ja yhdessä tekemällä</p> <p>Yhdistys on palkannut toiminnanjohtajan ja tuottajan, jotka pystyvät kehittämään toimintaa yhdessä hallituksen kanssa.</p> <p>Yhdistys saa hankerahaa kolmeksi vuodeksi</p> <p>Yhdistys tunnetaan Jyväskylässä ja sillä on vakaa rahoitus/taloudellinen tilanne, sekä laaja jäsenistö</p> <p>Kramsuilla on eri ikäisiä ihmisiä järjestämässä toimintaa ja tapahtumia</p> <p>Yhdistys toimii useammissa toimipisteissä ja talossa tarjoamassa saavutettavilla tiloilla kulttuuritoimijoille.</p> <p>Kramsuista saadaan saavutettava eli voidaan rakentaa pyörätuolisuksia ja inva-veesa.</p> <p>Värikkä, Keski-eurooppalainen kulttuurikeskittymä, Jyväskylän twistillä!</p> <p>Kramsu toimii edelläkävijänä Suomessa matalan kynnyksen kulttuuritoimijana innostaen muita kaupunkia</p> <p>Yhdistys tekee yhteistyötä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa Suomessa ja kansainvälisestikin</p>	<p>Mitä osaamista yhdistyksellä on?</p> <p>Hyvä yhdistyshallinnon tuntemus, jolloin tarvittavat asiakirjat ja kokoukset sekä päätökset on tehty oikealla tavalla.</p> <p>Tuntemus erilaisista tapahtumaluvista</p> <p>Yhdistys tuntee Jyväskylän kaupunkia ja kaupunki tuntee yhdistyksen</p> <p>Yhdistyksellä on vakaa ja monipuolinen kävijäkanta, sekä yhdistys tuntee tämän "luonteen"</p> <p>Yhteistyö sekä hallituksen kesken että ulkopuolisten organisaatioiden kanssa</p> <p>Taiteen, kulttuurin ja tapahtumajärjestämisen tuntemus</p> <p>Yhdistystoiminta</p> <p>tapahtumien järjestäminen</p> <p>työpajatoiminta</p> <p>Kulttuurituotanto</p> <p>Tekniikka</p> <p>Graafinen suunnittelu</p> <p>Visuaalisuus</p> <p>Valokuvaus ja video</p> <p>Talousoasaminen</p> <p>Sosiaaliset taidot</p> <p>Tunnetaidot</p> <p>Johtaminen</p> <p>Sensitiivinen työote</p>	<p>Mistä yhdistyksen resurssit koostuvat? (Aineelliset ja aineettomat)</p> <p>Kaupungin tarjoama tuki</p> <p>Laaja verkosto erilaisia kulttuuritoimijoita</p> <p>Yhdistyksen vapaaehtoisilla toimijoilla löytyy monipuolista osaamista</p> <p>Kuinka paljon on hallituslaissa aikaa "yhdistyshommiin" omien hommien lomassa?</p> <p>Kramsu</p> <p>Kramsun varastointitilat</p> <p>Kramsun piha-alueet</p> <p>Rahoituskanavat, joita ovat...</p> <p>Motivaatio, into ja halu</p> <p>monialainen osaaminen</p> <p>Rahoitus kuten avustukset</p> <p>Hallituksessa on monta jäsentä, ei tarvitse tehdä asioita yksin ja saa apua</p> <p>Eri verkostot</p> <p>Kramsun tilat ja sijainti</p> <p>Jäsenistö ja vapaaehtoiset</p> <p>aktiiviset seuraajat, tykkääjät ja kommentoijat, eli tyypit somessa!</p> <p>Kulttuurituolannosta kiinnostuneet sekä alaa opiskelevat</p> <p>Vahvan kulttuuri- ja yhdistystoiminnan hallitseva hallitus</p>	<p>Miten työt organisoitetaan? Miten luodaan yhteistä arvostusta? Miten osaamista johdetaan ja kehitetään? Miten hallitusjäsenten hyvinvoinnista huolehditaan? Miten vaikeat tilanteet ratkaistaan? Minkälaisia pakkoisempia tapoja käytetään?</p> <p>Kokouksissa on ollut kiiva, kun ollaan käyty läpi, että mitä jokainen tehty. Hahmottaa minkä parissa ihmiset on ja lisää arvostuksen tunnetta. :)</p> <p>Hallituksen yhteinen virkistyspäivä / -ilta!</p> <p>Avoim kommunikaatio, että mitä toivoo, tarvitsee, kokee.</p> <p>Hieno oli esim keskustelu ja päätöksenteko Talvrauha tapahtumaan liittyen.</p> <p>Jatetaan tehtäviä henkilöiden jaksamisen mukaan.</p> <p>Vaikkeisiin tilanteisiin kehitetään toimintamalleja; turvallisemman tilan periaatteet yms</p> <p>Osaamista johdetaan ja kehitetään eri vastuualueiden mukaan. Eri tiimit: talustiimi, näyttelytiimi, vaparitiimi yms.</p> <p>Perehdytys hallituslaisten rooleihin ja yleiset kuvaukset</p> <p>Yhteistä arvostusta luodaan tekemällä yhdessä, kukaan ei jää yksin</p> <p>Työhyvinvoinnista pidetään huolta ottamalla huomioon jokaisen elämäntilanteen, puhutaan avoimesti!</p> <p>Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen</p>	<p>Kunkea yhdistys takaa, että toiminta on luotettavaa?</p> <p>Tarkastelemalla toimintaansa säännöllisesti. Esim lämmönsien työpajan uudelleen järjestäminen ja samalla nykyisten toimintamallien läpikäyminen.</p> <p>Jäsenkyselyt</p> <p>Yhdistyksen hallitus tarkastelee toimintaa sääntömääräisissä kokouksissaan</p> <p>Keräämällä palautetta kävijöiltä ja talon toimijoilta. Palauteboksi voisi olla yksi.</p> <p>Pitämällä tiedotus- ja yhteydenottoväylät avoimina; palaute</p> <p>Meidät tavoittaa ja olemme valmiita vastaanottamaan kaikenlaisia kysymyksiä</p> <p>Avoim ja aktiivinen viestintä</p> <p>Tekniikka ja tilan puutteet toimivat</p> <p>Päivitetään tietoa ja osaamista yhdistyksen sisällä</p>

Kuva 2: Osallistava työpaja, Padlet 2024

Rakensin työpajan Learning cafe -henkeen niin, että paikalle päässeet ja etänä olevat jäsenet jaettiin pienryhmiin. Jokainen ryhmä sai kerrallaan yhden yläotsikon pohdittavaksi. Alustana oli yhteinen Padlet -alusta, johon koottiin työpajan aikana tulleita ajatuksia Brainstorming -henkeen. Jokainen idea ja ajatus listattiin ylös seuraavaa vaihetta varten. Lopuksi kävimme yhdessä läpi jokaisen otsikon alle tulleita kommentteja ja ympyröimme erityshuomioitavia ideoita, jotka voitiin todeta suuntaviivana tulevalle strategialle. Näitä korostettuja sekä ympyröityjä kommentteja listaan seuraavissa kappaleissa.

Ympyröidessä useampi arvo huomattiin olevan osa isompaa kokonaisuutta, kuten esimerkiksi *Eettinen toiminta*, jonka alle koottiin useampi yhdistykselle tärkeä arvo, kuten *Tasa-arvo*, *Yhdenvertaisuus*, *Inklusiivisuus*, *Moninaisuus*, *Turvallisempi tila*. *Kestävän kehityksen* alle laitettiin *Ympäristöystävällisyys ja Vastuullisuus*, *Sosiaalinen ja Kulttuurinen kestävyys*, jotka tukevat *Yhteisöllisyyttä sekä yksilöllisyyttä*. Tärkeinä arvoina pidettiin myös *Taidelähtöisyyttä*, *Alakulttuuria*, *Inhimillisyyttä*, *Kansalaisvaikuttamista* sekä *Poliittista ja vakaumusellista sitoutumattomuutta*.

Missiosta esiin nousi muun muassa *Epäkaupallisen ja saavutettavan kulttuuri- ja esiintymistilan ylläpitäminen, Jyväskylän kaupungin elävöittäminen, Hyvinvoinnin parantaminen kulttuurin kautta ja taidelähtöisen toiminnan ja Matalan kynnyksen osallistumisen edistäminen sekä mahdollistaminen*. Tärkeänä huomiona nousi *Ihmisten inspiroiminen toimijuuteen*.

Työpajan suosituin osuus oli Visio, johon kului myös yhteisestä ajasta eniten aikaa. Visioiden kartoittamisessa esiin nousi paljon tulevaisuuden unelmia ja toiveita. (Kuva 2). Yhteisessä keskustelussa esiin nousi tilaan liittyviä toiveita, joita olivat muun muassa *Kramsun säännölliset aukioloajat, esteetön kulku ja täten pyörätuoliliuskan ja inva-vessan rakentaminen, Visuaalisesti puoleensavetävä ja upea tila, Uudet valo- ja äänilaitteet sekä teknikat, Tilan kokonaiskapasiteetin käyttö, Kramsun toimiminen edelläkävijänä Suomessa matalan kynnyksen kulttuuritoimijana innostaen muita kaupunkeja*. Toiminnallisia, yhdistykseen liittyviä tulevaisuuden toiveita oli *Yhteistyö paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti, Residenssitoiminta, Hanketoiminnan toteutuminen, kuten kolmen vuoden hanke ja EU-hanke, Pysyvät tapahtumakonseptit, Tuottajan ja toiminnanjohtajan palkkaus* sekä muun muassa *Taidepöhinän ja aktiivisuuden lisääminen*.

Ydinosaamiseksi luokiteltiin *Hyvä yhdistyshallinnan osaaminen, Tuntemus erilaisista tapahtumaluvista, Kaupunkituntemus, Kulttuurituotanto, Kohdeyleisön tuntemus, Talousosaaminen sekä Graafinen suunnittelu ja visuaalisuus*. Näiden lisäksi tämän otsikon alle nostettiin *Sosiaaliset taidot ja tunnetaidot*.

Henkilöstöstrategiassa avainasemaan nousi *Avoin kommunikointi, Jaetaan tehtävät jaksamisen mukaan, Vaikeisiin tilanteisiin kehitetään toimintamalleja, Osaamista johdetaan ja kehitetään eri vastualueiden mukaan. Eri tiimit: näyttelytiimit, taloustiimi, vapartiimi yms., Perheytytys hallituslaisten rooleihin ja yleiset kuvaukset sekä työhyvinvoinnin huomioiminen*.

Resurssikeskustelussa huomioitiin *Aikaresurssit, Rahoituskanavat ja Taloudellinen tuki, Kramsun tilat ja sijainti, Eri verkostot, joita ovat muun muassa kulttuuritoimijat, jäsenet, vapaaehtoiset ja aktiivit*. (Kuva 2)

Laat lupaus -otsikon alle kerättiin kommentteja, joiden avulla voidaan edesauttaa sitä, että toiminta on tarkoituksenmukaista: *Tarkastelemalla toimintaansa säännöllisesti esim. tällöin-*

sen työpajan uudelleen järjestäminen ja samalla nykyisten toimintamallien läpikäyminen, Pitämällä tiedotus- ja yhteydenottoväylät avoimina, Palautteen kerääminen esim. jäsenkyselyiden avulla ja Päivitetään tietoa ja osaamista yhdistyksen sisällä.

Koostin osallistavasta työpajasta tulleet materiaalit sekä haastatteluista kerätyt aineistot alustavaan strategiamuotoon ja esittelin ne hallituksen kuukausikokouksessa maanantaina 8.4.2024. Kokouksen aikana kävimme jokaisen kohdan läpi, jonka aikana oli vielä mahdollisuus ehdottaa muokkauksia tai lisäyksiä.

7.2 Haastattelut

Sanna Klemetin haastattelun keskiössä oli Yläkulttuuri ry:n synty ja tee se itse -kulttuuri. Ajatuksena Yläkulttuuri ry:n synnystä oli epäkaupallinen, ei baariympäristöön tehty tila, missä voisi tapahtuma kaikkea omaehtoista kulttuuria ihan kaikille. (Klemetti, 2024). Kaupalliselle kulttuurille on jo olemassa niin paljon tiloja, kuka siis pitää marginaalitoiminnan puolia? ”Marginaalikulttuuria myös aina tulee olemaan, sillä ihmisillä on tarve päästä soittamaan ja tekemään (taidetta). Tämä liittyy tee se itse -kulttuuriin mitä kyllä mun mielestä vahvasti tämmöinen omaehtoinen taide edustaa.” (Klemetti, 2024). Tällaiset vapaat kulttuuritilat on sitä, että kaikki saisi osallistua ja kaikki saa aloittaa jostain. Kaikki saa päästä esiintymään ja kokeilemaan jo varhaisessa vaiheessa. Ja niin, että ilmapiiri on salliva ja kannustava siihen. Nämä tilat voivat toimia kohtaamispaikkana ja yhdistää erilaisia ihmisiä. Taidetta pitäisi saada tehdä taiteen vuoksi ja sille tulisi olla paikkoja, missä sitä toteuttaa. (Klemetti, 2024).

Jyväskylän kaupungin suunnittelija Riikka Polson haastattelusta kävi ilmi, että kaupungin näkökulmasta kaupunkilaisten osallisuuden lisääminen ja myös omaehtoisen kulttuuritoiminnan eteenpäin vieminen on todella tärkeää. (Polso, 2024). ”Jyväskylän kulttuurisuunnitelmaan vuosille 2022—2025 on nostettu tulevien vuosien kehittämisen painopistealueiksi lapset ja nuoret, tilakysymykset sekä kulttuurinen elinvoima. Näillä teemoilla kehitämme Jyväskylän kulttuurielämää strategiakautena.” Tarkemmin ilmaistuna Jyväskylän kaupungin tavoite on olla Suomen monipuolisin kulttuurinen kasvualusta lapsille ja nuorille, kulttuuritilojen ja kiinnostavien kulttuuriympäristöjen edelläkävijä ja valovoimaisen taiteen ja kulttuurin kehittäjä. Yllämainittujen painopisteiden mukaan kaupunki pyrkii kehittämään paikallista toimintaa ja rikastuttaa kaupunkikulttuuria. (Jyväskylän kaupungin kulttuurisuunnitelma 2022-2025).

Tilakeskustelussa tuotiin esiin kohtuuhintaisuutta, jotta kustannukset eivät olisi pienelle toimijalle niin isot ja kaupungin ns. ”hukkatilat” saataisiin paremmin kulttuurin ja taiteen käyttöön. Tiloja, missä olisi lupa toteuttaa epäkaupallista kulttuuritoimintaa kevyellä byrokratialla. Tämän voisi tulkita matalan kynnyksen toiminnan mahdollistamisena, mitä ehkä on ollut muualla Suomessa enemmän. (Polso, 2024.) ”Kaupunki voisi madaltaa omien tilojensa käyttöönottoon vaadittuja edellytyksiä, ja siten paremmin edistää (taiteen) vapaan kentän toimintaa tila-asioiden näkökulmasta.” Kaupunki voi toimia esimerkiksi yhteistyökumppanina julkisrahoitteisissa hankkeissa, joiden avulla luodaan tavoitteita ja suunnitelmia muun kaupunkikulttuurin kehittämiseksi. (Polso, 2024.) Kaupunki pyrkii tekemään verkostotyötä ja mahdollistamaan kulttuuritoimijoille yhteisiä kohtaamisia, mutta rohkaisee myös toimijoita tekemään laajemmin yhteistyötä eri sektoreiden ja esimerkiksi hyvinvointialueen kanssa, jotta toteutumismahdollisuudet toiminnalle ja projekteille ovat paremmat. (Polso, 2024.)

Taiteen vapaan kentän, vapaan ryhmän puheenjohtaja Mari Hautalan haastattelussa keskusteltiin kulttuurikentän toimintaympäristön mahdollisuuksista ja haasteista. ”Vapaakenttä on se alusta, jossa usein tapahtuu näitä tällaisia uusia innovaatioita ja jotenkin eletään siinä ajan ja hetkessä ja ehkä vähän edelläkin, niin sitten kun luodaan jotain malleja, niin lähdetäisiin miettimään toimintaa kestävyysperiaatteiden pohjalta. Toiminnallisen kestävyuden kannalta tarvittaisiin vahvempia pohjarakenteita ja arvokeskustelua, siitä mikä se taiteen paikka meillä Suomessa on.” Toiminnalliset mallit voivat olla tässä kohtaa oikeastaan mitä vain, mutta Hautala kokee tärkeäksi vahvistaa ja tuoda laajemmin näkyväksi näitä voimavaroja. Lisäksi yhtenä voimavarana on se, että

”Pystymme olemaan myös välittäjätho. Liitty nimenomaan tähän ilmaisuun ja osallistamisen edistämiseen. Eli jos ajatellaan, että meillä on yhteiskunnassa joitain aiheita, joista meidän pitäisi keskustella ja joista meidän pitäisi välittää tietoa ja ottaa kantaa. Niin taidetoimijat voi olla tässä kohdassa sellaisia välittäjiä, viestinviejiä ja rakentajia ihmisten välille.” (Hautala, 2024). Tässä kohtaa mukaan tulee myös taiteen heijastevaikutukset esimerkiksi hyvinvointiin, osallisuuteen, vuorovaikutus- ja tunnetaitoihin (Hautala, 2024).

Keskeisenä haasteena Hautala näkee tavoitteiden ja todellisuuden kohtaamisen. Vapaan kentän toimijat, jotka kuuluvat tähän taiteen vapaakenttään Jyväskylässä saavat eniten rahoitusta kumppanuussopimusten myötä. Tämä rahoitus ei kuitenkaan ole riittävä, suhteessa mitä koetaan tärkeäksi tehdä. On pakko ruveta miettimään laajemmin omaa talouskehitystä. ”Pelkäämme ei voi näiden avustusten varaan turvautua eli muun muassa liiketoimintamallit tulee korostumaan ja erityisesti yrittäjämäinen toiminta ja yhteistyö tulee korostumaan.” (Hautala, 2024).

8 YHTEENVETO

Tuloksissa on selkeästi nähtävissä osallisuuden, aktiivisen kansalaisuuden ja kaupunkikehittämisen näkökulma. Näistä saadaan rakennettua Yläkulttuuri ry:lle ja Alakulttuuritalo Kram-sulle strategia vuodelle 2024-2026.

Työpajan toteutuminen oli yhdistyksen kannalta tärkeä, sillä strategiaa ei ole aikaisemmin tehty, eikä vastaavanlaisia työpajoja ole aiemmin pidetty. Työpajassa nousseiden teemojen sanoittaminen toi uudenlaisen syvyyden yhdistyksen toimintaan. Strategiatyöskentelyn kannalta oli oleellista, että kaikki hallituksesta pääsivät osallistumaan yhteiseen työpajaan. Sain työpajan aikana sekä jälkeen palautetta erityisesti siitä, kuinka siistiä on päästä yhdessä unelmaan sekä visioimaan tulevaisuutta. Hallitus ei ole pitkään aikaan ollut ”näinkin yksinkertaisten”, mutta tärkeiden asioiden äärellä. Työpaja sai osakseen positiivista palautetta: se koettiin hyödylliseksi, tärkeäksi, inspiroivaksi ja ajatuksia herättäväksi. Työpajassa nousseet teemat ja ylipäätään yhteisen hetken järjestäminen kasvatti motivaatiota, yhteisöllisyyttä, työhyvinvointia sekä intoa olla mukana yhdistystoiminnassa. Nämä ovat tärkeitä perustekijöitä pääosin vapaaehtoistoiminnan kautta toimivalle yhdistykselle sekä Yläkulttuuri ry:n strategiassa nousseiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Haastatteluiden teemoina olivat kulttuurikentän toimintaedellytykset, resurssi- ja tilakysymykset sekä kulttuuri ja taide itseisarvon ja niiden heijastevaikutukset. Näiden lisäksi Yläkulttuuri ry:n ylläpitämä tila ja toimintaympäristön toimiminen harrastamisen ja oppimisen mahdollistajana lisäten taloudellista saavutettavuutta ovat huomioitu Yläkulttuuri ry:lle tehdyssä strategiassa 2024-2026. Kaikissa haastatteluissa kävi ilmi, että tämänlaisia vapaita taidetiloja ei suoranaisesti Jyväskylässä ole. Klemetin haastattelusta keskusteluun nousi vahvasti se, kuinka marginaalinen toiminta todella kärsii toimintaedellytysten puutteesta. Kaupungin strategiset linjaukset taas menevät yhteen myös Yläkulttuuri ry:n toimintaperiaatteiden kanssa, joiden yhteisinä teemoina ovat osallisuus, omaehtoisuus ja saavutettavuus. (Jyväskylän kaupungin kulttuurisuunnitelma 2022-2025).

Kaupunki julkisena sektorina suhteessa kolmanteen sektoriin on ollut ja on edelleen avustusten muodossa taloudellisena tukea. Kun kaupungin kulttuuritoimeen kohdistuu säästöpainetta ilmenee taloudellista turvattomuutta. Taloudellinen tuki on tärkeää, mutta jatkossa tämän lisäksi, kaupungin rooli voisi olla vielä vahvemmin yhteyksien luoja ja tiedon välittäjä eri toi-

mialojen välillä. ”Jotta kulttuurikenttä voitaisiin nähdä sellaisena, joka pystyy tarjoamaan sisältöjä eri toimialojen toiminnan kehittämisen tueksi.” (Hautala, 2024). Yhteistyökyvyn vahvistaminen luo pohjaa myös yhdistyksen taloudelliselle turvallisuudelle.

8.1 Käytettyjen kehittämismenetelmien rajoitteet

Huomasin työpajan aikana, että ideoita tuli Brainstorming -tekniikalla todella paljon. Rajausta tehtiin työpajan lopussa ja loput niin, että esitin hallitukselle ehdotuksia kuukausikokouksessa. Työpajalle olisi pitänyt olla enemmän aikaa tai toinen oma työpaja, jotta päästään syvällisemmin keskustelemaan Padlet -alustoihin tulleista kommentteista. Rajoitteita oli myös pieni osallistujamäärä kehittämismenetelmissä. Suurempi määrä yhdistyksen hallituksen ulkopuolisia haastateltavia tai osallistujia olisi voinut lisätä tutkimuksen yleistettävyyttä. Kehittämismenetelmistä ulkopuolelle jäi Alakulttuuritalo Kramsun alivuokraajat sekä käyttäjät ja esimerkiksi toiset kulttuuritilat. Valtakunnallinen tilojen mittaamiseen tehty tilabarometri julkaistaan toukokuun aikana, joten se ei valitettavasti ehtinyt tämän opinnäytetyön otantaan. Tämä olisi voinut tuoda uutta tietoa opinnäytetyöhön.

9 YLÄKULTTUURI RY:N STRATEGIA

Tässä osiossa avaan Yläkulttuuri ry:lle tehtyä lopputuotosta, josta tuli kaksisivuinen, visuaalinen strategia vuodelle 2024-2026. Ensimmäisellä sivulla määriteltiin yhdistykselle tärkeät arvot, missio, visio, resurssit, ydinosaminen, henkilöstöstrategia ja laatulupaus. (Kuva 3). Toisella sivulla strategiset painopisteet.

Kuva 3: Yläkulttuuri ry:n strategia 2024-2026 (1/2)

Tilaaajan pyynnöstä strategia rakennettiin kokonaisuutena 2024-2026 aikajaksolle, ilman jakoa lyhyempiin aikaraameihin. Tämä mahdollistaa joustavan työskentelyn toimintaympäristön resurssien ja mahdollisuuksien puitteissa. Kaiken toiminnan ja sen kehittämisen edellytyksenä on säännöllinen hallitustyöskentely. Strategia pyrkii myös tässä helpottamaan yhdistyksen toimintaa ja työskentelyä, ennen kaikkea sen resursseja kuunnellen. Vaikka vuosi on jo ehtinyt alkaa, otetaan strategia käyttöön kuitenkin heti sen valmistuessa. Jotta strategiaa pystytään seuraamaan, jalkautetaan se osaksi kuukausikokouksia ja seuraavan vuoden toimintasuunnitelmia. Yläkulttuuri ry:n linjauksissa pysytään siis strategisen tavoiteasettelun tasolla ja toimeenpano ja yksityiskohtaisempi suunnittelu toteutuvat vuosittain toimintasuunnitelman yhteydessä. (LATO Leadership, 2023). Näiden lisäksi yhdistys on tehnyt jo nyt konkreettisia toimenpiteitä ja työn alla yhdenvertaisuussuunnitelma ja viestintäsuunnitelma, jotka tukevat strategialle tehtyjä linjauksia.

Strategiset painopisteet vuodelle 2024-2026

Eettinen taidelähtöisyys:

- Toteutetaan taidepohjaista toimintaa, joka osallistaa aktiivisesti yhteisöä ja edistää luovuutta, ilmaisua ja sosiaalista hyvinvointia matalalla kynnyksellä.
- Edistää Jyväskylässä ennakkoluulottomuuden ja elinvoimaisuuden kulttuuria, joka kannustaa luovuuteen ja osallisuuteen – matalalla kynnyksellä.
- Monimuotoisuuden ja osallisuuden omaksuminen keskeisinä arvoina ja sellaisen ympäristön edistäminen, jossa erilaisia näkökulmia ja ideoita arvostetaan ja kunnioitetaan.

Yhteisön sitoutuminen ja yhteistyö:

- Syvennetään yhteisön sitoutumista ja yhteistyötä vahvistamalla kumppanuuksia paikallisten sidosryhmien, ja kulttuuriyhteisöjen kanssa Jyväskylässä ja muissa kaupungeissa - yhteisöverkosto kaupunkien välille (muut DIY -toimijat ja paikat).
- Monimuotoisuuden ja osallisuuden omaksuminen keskeisinä arvoina ja sellaisen ympäristön edistäminen, jossa erilaisia näkökulmia ja ideoita arvostetaan ja kunnioitetaan.
- Osallistetaan suunnitteluprosesseihin ihmisiä, jotka jakavat yhdistyksen arvomaailmaa sekä ovat kiinnostuneita tilan ja toiminnan kehittämisessä.

Oppimisympäristö ja projektialusta:

- Luodaan dynaaminen oppimisympäristö, joka kannustaa kokeiluihin, yhteistyöhön ja tiedon jakamiseen hallituksen jäsenten ja sidosryhmien kesken.
- Hyödynnetään tilallisia ja toiminnallisia painopistealueita, joissa yhteisön jäsenet voivat osallistua taidepohjaisiin hankkeisiin ja tapahtumiin, mikä edistää kansalaisosallistumista ja kulttuurivaihtoa.

- Asetetaan etusijalle jatkuva oppiminen, harrastamisen ja ammatillisen kehittymisen mahdollisuudet, jotta varmistetaan, että tiimin jäsenet pysyvät sitoutuneina, motivoituneina ja varustettuina taidoilla, joita tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä.

Resurssien optimointi:

- Kehitetään suunnitelmia aineellisten ja aineettomien resurssien optimoimiseksi, mukaan lukien taloudelliset, inhimilliset ja tilalliset resurssit.
- Sijoitetaan inhimilliseen pääomaan tarjoamalla henkilöstölle ja vapaaehtoisille koulutusta, mentorointia ja mahdollisuutta osallistua taidelähtöiseen toimintaan.
- Parannetaan taloudellista kestävyyttä monipuolisten rahoituslähteiden, budjettihallinnon ja strategisen resurssien kohdentamisen avulla.

Visualisoitu strategia 2024-2026 liitteissä.

10 LOPUKSI

Jyväskylän kaupungista löytyy ihmisiä, jotka tarvitsevat saavutettavia tiloja taiteen tekemiseen ja harrastamiseen matalalla kynnyksellä. Tässä kuvaan astuvat tiloja ylläpitävät yhteisöt ja organisaatiot. Vaihtoehtoinen, saavutettava ja kaupunkilaisia kuunteleva toimija ja tila on tärkeä osa kaupunkia, koska se tarjoaa monipuolisen näkökulman kaupunkikulttuuriin ja -kehitykseen. Tällainen toimija voi tuoda esiin erilaisia ääniä ja näkökulmia, jotka eivät välttämättä muuten tulisi kuulluiksi. Näin se edistää kaupunkilaisten moninaisuuden tunnistamista ja arvostamista. Lisäksi vaihtoehtoiset toimijat voivat toimia kokeilualustoina uusille ideoille ja innovaatioille, jotka voivat rikastuttaa kaupungin kulttuurielämää, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kaupungin monimuotoisuuden, elinvoimaisuuden ja osallisuuden kannalta on siis tärkeää, että erilaiset toimijat, kuten Yläkulttuuri ry, ovat osa kaupungin kokonaisuutta.

Kolmannen sektorin järjestötoiminta, kansalaisvaikuttaminen ja taidelähtöinen toiminta sekä saavutettavat tilat ovat kaikki keskeisiä tekijöitä yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisessä. Ne toimivat kuin rakennuspalikat, jotka muodostavat perustan myös Yläkulttuuri ry:n toiminnalle sekä isommassa kuvassa yhteiskunnalliselle kehitykselle. Yläkulttuuri ry:n toiminta on kehittynyt pienestä kivijalkakioskista kokonaisen kulttuurikeskuksen syntymiseen. Toiminnan kehittyminen jo itsessään kertoo siitä, että kaupungissa on tilaa ja tarvetta tällaiselle tilalle. Onnistuakseen sen on hyvä sitoutua toivottuihin tavoitteisiin ja saatava monenlaisista tukea erilaisilta sidosryhmiltä: kaupungilta, rahoittajilta, kävijöiltä sekä koko kulttuuriyhteisöltä.

LÄHTEET

- Peltonen, Elias 2019. Uutinen ”Alakulttuurikioski nimeltä Yläkulttuuri”. Jyväskylän Ylioppilaslehti. Viitattu 11.3.2024. <https://www.jylkkari.fi/2019/11/alakulttuurikioski-nimelta-yla-kulttuuri/>
- Heikkala Juha, Krook Pekka, Perkkarinen Helena 2014. NÄE, KOE, TEE Yhdistyksen strategiaopas. Viitattu 16.3.2024. <https://www.heikkalaconsulting.fi/uploads/1/0/7/4/107444887/strategiaopas.pdf>
- Innokylä. Verkkosivu. Viitattu 16.3.2024. <https://innokyla.fi/fi>
- Manninen, Olli 2023. Mitä ovat strategian johtamisen termit ja määritelmät? LATO Leadership Automation Tools Ltd. Verkkosivu. Viitattu 12.4.2024. <https://www.latotools.com/Strategian+johtamisen+sanasto+ja+maaritelmat>
- Varbanova, Lidia 2012. Strategic Management in the Arts, Taylor & Francis Group. ProQuest Ebook Central. <http://ebookcentral.proquest.com/lib/humak-ebooks/detail.action?docID=1104757>.
- Tapio, Mari, Wevelsiep, Anneliina, Faenhle, Maija 2022. Kansalaiset, toimikaa! : kansalaistoiminta 2020-luvulla. Kansalaisfoorumi. <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789519461670>
- Virolainen, Jutta 2015. Kulttuuripoliittinen näkökulma osallistumiseen / Ei-kävijästä osalliseksi – Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla. Humanistinen ammattikorkeakoulu. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101747/978-952-456-219-5%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Hongisto, Tuuli. 2023. Kulttuurin hyvinvointivaikutukset ja kulttuurinen pääoma opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripoliittikan strategiassa 2025. Kulttuuripoliittikan tutkimuksen vuosikirja, 7(1), 57–65. <https://doi.org/10.17409/kpt.142163>
- Jyväskylän kaupunki Kulttuuribarometri 2022. Tietoykkönen Oy. Viitattu 20.4.2024. [Kulttuuribarometrin raportit | Jyväskylä.fi \(jyvaskyla.fi\)](https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuribarometrin-raportit)
- Jyväskylän kaupunki 2022. Kulttuurisuunnitelma 2022-2025. Viitattu 20.4.2024. [jyvaskylan_kaupunki_kulttuurisuunnitelma_2022_2025.pdf](https://www.jyvaskyla.fi/kulttuurisuunnitelma_2022_2025.pdf)

LIITE 1

Yläkulttuuri ry:n visualisoitu strategia 2024-2026.

LIITE 2

Haastattelukysymykset Riikka Polso

Kuinka Yläkulttuuri ry näkyy kaupunkitilassa?

Miten kaupunki-/kulttuurisuunnittelussa voitaisiin luoda marginaalitoiminnalle toimintaedellytyksiä?

Miten voittoa tavoittelemattomat kulttuuri- ja taidetilat voisivat tehdä yhteistyötä julkisen sektorin kanssa?

Mitkä ovat Jyväskylän kaupungin painopisteet kumppanuussopimuksissa?

Mitkä ovat Jyväskylän kulttuurin kehittämistä koskevassa tulevassa strategiassa esitetyt tärkeimmät painopisteet ja tavoitteet?

Mitä kriteerejä päätöksentekoprosessissa otetaan huomioon?

Miten kaupunki-/kulttuurisuunnittelussa voitaisiin luoda marginaalitoiminnalle toimintaedellytyksiä?

Miten kaupunki arvioi kulttuurin ja taiteen vaikutusta Jyväskylässä?

Miten julkinen sektori tukee voittoa tavoittelemattomia kulttuuri- ja taidetiloja esimerkiksi resurssien jakamisen, valmiuksien kehittämisen ja ammatillisen kehityksen osalta?

Onko olemassa vaihtoehtoisia rahoitusmalleja tai joukkorahoitusaloja, jotka helpottavat julkista tukea voittoa tavoittelemattomille kulttuuritoimijoille Jyväskylässä?

Onko kaupungilla aloitteita, joissa taidetta ja kulttuuria käytetään välineinä sosiaalisiin haasteisiin vastaamiseksi ja osallisuuden sekä saavutettavuuden edistämiseksi?

Miten voittoa tavoittelemattomat kulttuuri- ja taidetilat voisivat tehdä yhteistyötä muiden alojen, kuten koulutuksen, terveydenhuollon tai kaupunkisuunnittelun kanssa, edistääkseen osallisuutta ja luovuutta?

Haastattelukysymykset Sanna Klemetti

Mistä Yläkulttuuri -aalto alkoi?

Mikä Yläkulttuurissa oli tärkeintä?

Mikä yhteiskunnallinen merkitys alakulttuurilla/marginaalitoiminnalla on?

Miksi on tärkeä tukea marginaalitoimintaa ja pieniä toimijoita?

Kuinka kulttuuritila voi toimia foorumina aktiivisen kansalaisuuden ja yhteisön osallistumisen edistämiseksi?

Miten kaupunkisuunnittelussa voitaisiin luoda marginaalitoiminnalle toimintaedellytyksiä?

Minkälaisia tulevaisuuden toiveita sulla on Yläkulttuuri ry:lle?

Miten voittoa tavoittelemattomat kulttuuri- ja taidetilat voisivat tehdä yhteistyötä muiden alojen, kuten koulutuksen, terveydenhuollon tai kaupunkisuunnittelun kanssa, edistääkseen osallisuutta ja luovuutta?

Haastattelukysymykset Mari Hautala

Miten Taiteen vapaa kenttä määritellään?

Mitkä ovat mielestäsi taiteen vapaan kentän keskeiset piirteet?

Mitkä ovat keskeiset haasteet, joita kolmannella sektorilla kohdataan?

Mitkä ovat taiteen vapaan kentän kannalta tärkeitä toimintamalleja?

Mitä olisi tärkeä huomioida pitkäaikaisessa suunnitelmassa ja strategiatyöskentelyssä?

Millainen rooli kolmannella sektorilla on kulttuurin ilmaisun ja osallistamisen edistämiseksi?

Minkälaisia mahdollisuuksia näet tällä alalla syntyvän, jotka muokkaavat taiteen vapaan kentän tulevaisuutta?

Miten kulttuuriyhteisöt ja taidetilat voisivat tehdä yhteistyötä?

Miten voittoa tavoittelemattomat kulttuuriyhdistykset ja taidetilat voisivat tehdä yhteistyötä muiden alojen, kuten koulutuksen, terveydenhuollon tai kaupunkisuunnittelun kanssa, edistääkseen osallisuutta ja luovuutta?

Miten kaupunki-/kulttuurisuunnittelussa voitaisiin luoda kolmannelle sektorille toimintaedellytyksiä? Miten kolmas sektori luo itselleen toimintaedellytyksiä?

Miten kolmannella sektorilla voidaan varmistaa taloudellinen kestävyys? Mitä rahoitusmahdollisuuksia on olemassa?

Minkälainen rooli julkisella sektorilla on yhteydessä kolmanteen sektoriin?

Kuinka Yläkulttuuri ry näkyy kaupunkitilassa?

